

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 mars 2004

PROPOSITION DE LOI
modifiant des dispositions du Code civil
relatives à l'établissement de
la filiation et
aux effets de celle-ci

AMENDEMENTS

N° 47 DE MME MARGHEM

Art. 5

A l'article 316, 1° proposé, supprimer les mots «après l'audience d'introduction visée à l'article 1258 du Code judiciaire et qu'un procès-verbal de conciliation n'a pas été établi, ou» et les mots «ou après la déclaration prévue à l'article 1289 du même Code».

JUSTIFICATION

L'article 316 vise à exclure de la présomption de paternité certaines situations dans lesquelles la filiation peut être qualifiée de suspecte. L'officier de l'état civil devra, dans ces hypothèses écarter la présomption de paternité sur base des éléments présentés.

Documents précédents :

Doc 51 **0597/ (2003/2004)** :

001 : Proposition de loi de M. Giet, Mmes Lalieux et Deom, M. Perpète et Mme Saudoyer.

002 à 010 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 maart 2004

WETSVOORSTEL
tot wijziging van de bepalingen van
het Burgerlijk Wetboek met betrekking
tot het vaststellen van de afstamming
en de gevolgen ervan

AMENDEMENTEN

Nr. 47 VAN MEVROUW MARGHEM

Art. 5

In het voorgestelde artikel 316, 1°, de woorden «na de inleidingszitting bedoeld in artikel 1258 van het Gerechtelijk Wetboek en geen proces-verbaal van verzoening is opgemaakt, of» en de woorden «, of na de verklaring bedoeld in artikel 1289 van hetzelfde Wetboek» **weglaten.**

VERANTWOORDING

Artikel 316 bepaalt dat het vermoeden van vaderschap niet van toepassing kan zijn in bepaalde situaties waarin de afstamming als verdacht kan worden bestempeld. In die gevallen moet de ambtenaar van de burgerlijke stand het vermoeden van vaderschap afwijzen op grond van de naar voren gebrachte gegevens.

Voorgaande documenten :

Doc 51 **0597/ (2003/2004)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Giet, de dames Lalieux en Deom, de heer Perpète en mevrouw Saudoyer.

002 tot 010 : Amendementen.

Il importe toutefois que les éléments matériels sur la base desquels l'officier de l'état civil écarte la présomption de paternité soient objectifs et concrets, tant pour permettre le calcul du délai de 300 jours que pour permettre leur prise en considération de manière objective par l'officier de l'état civil.

L'amendement proposé vise à répondre à cette exigence en ne permettant d'exclure la présomption de paternité que sur la base de l'ordonnance du président siégeant en référé autorisant les époux à résider séparément puisque l'audience d'introduction visée à l'article 1258 du Code judiciaire et la déclaration prévue à l'article 1289 du même Code ne fournissent pas aux époux un élément matériel et objectif qu'ils pourraient présenter à l'officier de l'état civil.

N° 48 DE MME MARGHEM

Art. 5

Remplacer l'article 316, 1°, proposé, par la disposition suivante :

«Art. 316. — 1° Lorsque l'enfant est né plus de 300 jours après que le juge ait entériné l'accord des parties concernant l'autorisation donnée aux époux de résider séparément conformément à l'article 1258, § 2, du Code judiciaire, ou après l'ordonnance du président siégeant en référé autorisant les époux à résider séparément, ou après que le procès-verbal dressé par le greffier visé à l'article 1292 du Code judiciaire ait précisé la résidence séparée des époux pendant le temps des épreuves conformément à l'article 1288, 1°, du Code judiciaire.»

JUSTIFICATION

L'article 316 vise à exclure de la présomption de paternité certaines situations dans lesquelles la filiation peut être qualifiée de suspecte. L'officier de l'état civil devra, dans ces hypothèses écarter la présomption de paternité sur base des éléments présentés.

Il importe toutefois que les éléments matériels sur la base desquels l'officier de l'état civil écarte la présomption de paternité soient objectifs et concrets, tant pour permettre le calcul du délai de 300 jours que pour permettre leur prise en considération de manière objective par l'officier de l'état civil.

Het is echter van belang dat de materiële gegevens waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand zich baseert om het vermoeden van vaderschap af te wijzen, objectief en van concrete aard zijn, zowel om de termijn van 300 dagen te kunnen berekenen als om de ambtenaar van de burgerlijke stand in staat te stellen er objectief rekening mee te houden.

Dit amendement wil aan die voorwaarde tegemoet komen door te bepalen dat het vermoeden van vaderschap alleen kan worden uitgesloten op grond van de beschikking van de voorzitter die zitting houdt in kort geding, waarbij de echtgenoten gemachtigd worden een afzonderlijke verblijfplaats te betrekken. De inleidingszitting bedoeld in artikel 1258 van het Gerechtelijk Wetboek en de verklaring bedoeld in artikel 1289 van datzelfde Wetboek kunnen door de echtgenoten immers niet worden aangevoerd als een materieel en objectief gegeven voor de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Nr. 48 VAN MEVROUW MARGHEM

Art. 5

Het voorgestelde artikel 316, 1°, vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 316.— 1° wanneer het kind geboren is meer dan 300 dagen nadat de rechter de overeenkomst tussen de partijen heeft bekrachtigd in verband met de aan de echtgenoten gegeven machtiging om een afzonderlijke verblijfplaats te betrekken overeenkomstig artikel 1258, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, of na de beschikking van de voorzitter zitting houdend in kort geding die de echtgenoten machtigt om een afzonderlijke verblijfplaats te betrekken, of nadat in het proces-verbaal opgesteld door de griffier bedoeld in artikel 1292 van het Gerechtelijk Wetboek de afzonderlijke verblijfplaats van de echtgenoten werd aangegeven tijdens de proeftijd overeenkomstig artikel 1288, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek.»

VERANTWOORDING

Artikel 316 bepaalt dat het vermoeden van vaderschap niet van toepassing kan zijn in bepaalde situaties waarin de afstamming als verdacht kan worden bestempeld. In die gevallen moet de ambtenaar van de burgerlijke stand het vermoeden van vaderschap afwijzen op grond van de naar voren gebrachte gegevens.

Het is echter van belang dat de materiële gegevens waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand zich baseert om het vermoeden van vaderschap af te wijzen, objectief en van concrete aard zijn, zowel om de termijn van 300 dagen te kunnen berekenen als om de ambtenaar van de burgerlijke stand in staat te stellen er objectief rekening mee te houden.

L'amendement proposé vise à répondre à cette exigence en permettant d'exclure la présomption de paternité sur la base de l'accord des parties concernant l'autorisation donnée aux époux de résider séparément entériné par le juge, ou sur la base de l'ordonnance du président siégeant en référé autorisant les époux à résider séparément ou encore sur la base du procès-verbal dressé par le greffier précisant la résidence séparée des époux pendant le temps des épreuves dans le cadre d'un divorce par consentement mutuel.

N° 49 DE MME MARGHEM

Art. 5

Supprimer l'article 316, 5°, proposé.

JUSTIFICATION

L'article 316 proposé reprend le cas dans lequel il est possible de contester la paternité «lorsque l'action est introduite avant que la filiation maternelle ne soit établie», prévu à l'article 318 du Code civil organisant la contestation par simple dénégation. Or, l'article 316 prévoit des exceptions à la règle de la présomption de paternité, cette dernière ne pouvant a fortiori intervenir lorsque la filiation maternelle n'est pas établie. Il semble dès lors nécessaire de supprimer l'article 316, 5°, de la proposition de loi.

Marie-Christine MARGHEM (MR)

Dit amendement wil aan die voorwaarde tegemoet komen door te bepalen dat het vermoeden van vaderschap alleen kan worden uitgesloten op grond van de door de rechter bekrachtigde overeenkomst tussen de partijen aangaande de aan de echtgenoten gegeven machtiging om een afzonderlijke verblijfplaats te betrekken, of op grond van de beschikking van de voorzitter zitting houdend in kort geding die de echtgenoten machtigt om een afzonderlijke verblijfplaats te betrekken, of nog op grond van het door de griffier opgestelde proces-verbaal waarin de afzonderlijke verblijfplaats van de echtgenoten wordt aangegeven tijdens de proeftijd in het kader van een echtscheiding door onderlinge toestemming.

Nr. 49 VAN MEVROUW MARGHEM

Art. 5

Het voorgestelde artikel 316, 5°, weglaten.

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 316 verwijst naar het geval waarin het vaderschap kan worden betwist «wanneer de vordering werd ingesteld vooraleer de afstamming van moederszijde is komen vast te staan», zoals bepaald bij artikel 318 van het Burgerlijk Wetboek, dat voorziet in de voorwaarden waaronder het vaderschap bij enkelvoudige ontkenning kan worden betwist. Artikel 316 bepaalt in welke gevallen de regel inzake het vermoeden van vaderschap niet van toepassing is. Het staat echter buiten kijf dat alleen sprake kan zijn van een vermoeden van vaderschap wanneer de afstamming van moederszijde is vastgesteld. Het lijkt dus aangewezen artikel 316, 5°, van het wetsvoorstel weg te laten.